

**week
van de
lentekriebels**
Sensoa

Webinar

**Jongeren met een beperking:
ook seksueel beperkt?**

Maandag 18 maart 2019 van 20u tot 21u30

vcok
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

SENSOA

week
van de
lentekriebels
Sensoa

Webinar: 'Jongeren met een beperking: ook seksueel beperkt?'

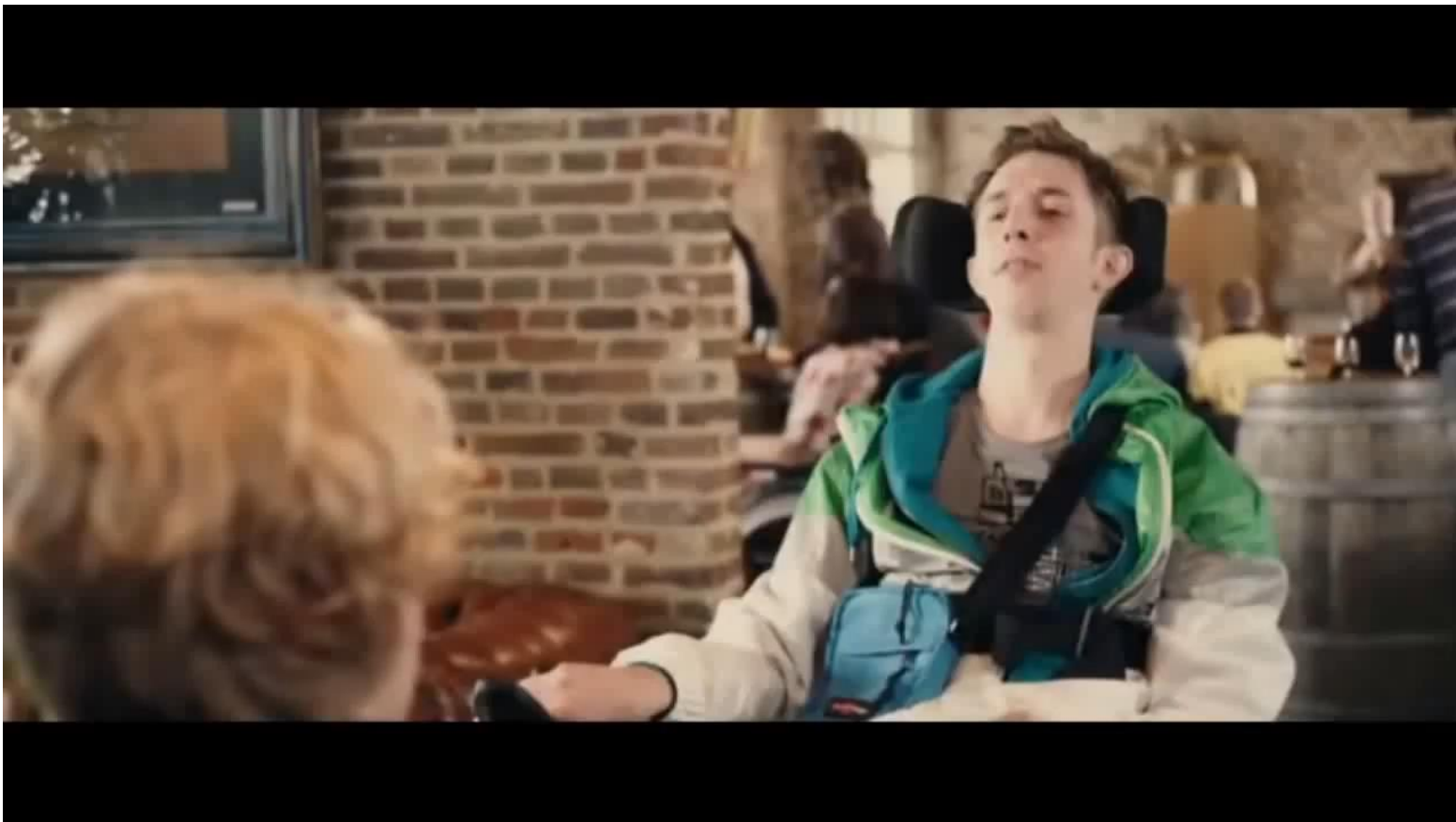
door Karen De Wilde - Sensoa

konekt
#leef voluit!

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcok
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

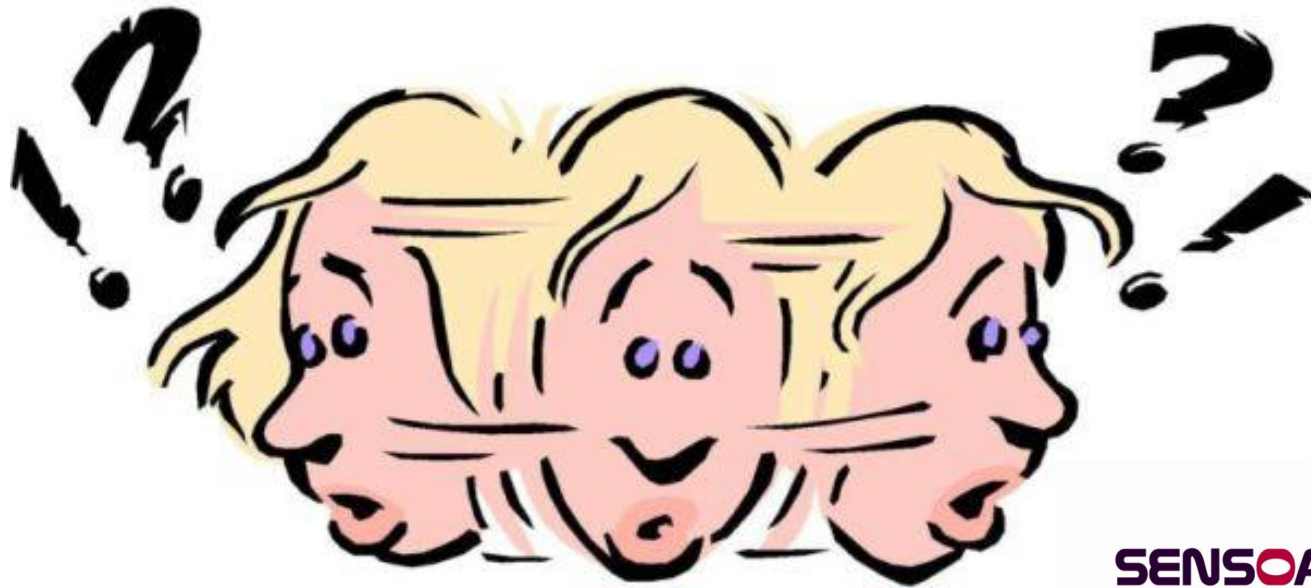
Jongeren met een beperking...

... ook seksueel beperkt?

» Wat denk je bij dit filmpje?

- oh help, hoe praat ik hem dat uit het hoofd?
- oh help, hoe krijg ik dat georganiseerd?

Programma

- » Seksuele ontwikkeling
- » Seksuele rechten
- » Tips voor aanpak
- » Vragen

A hand holding a black marker is writing the question 'Who are you???' in a cursive, handwritten style on a white surface. The text is written in two lines: 'Who are' on the top line and 'you???' on the bottom line. The hand is positioned on the right side of the frame, with the marker tip pointing towards the end of the second line of text.

Who are
you???

Poll: Wie kijkt er mee?

- Ouder van een jongere met beperking
- Professional in de zorg voor jongeren met beperking
- Leerkracht van jongeren met een beperking
- Student
- Andere

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcok
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

- » Wat houdt dat in?
- » Waar gaat jouw interesse naar uit?
 - Verstandelijke beperking
 - Lichamelijke beperking
 - Autisme
 - Visuele/auditieve beperkingen
 - Meervoudige beperkingen
 - Andere

Houvast

- » Kader seksuele ontwikkeling
- » Kader seksuele rechten

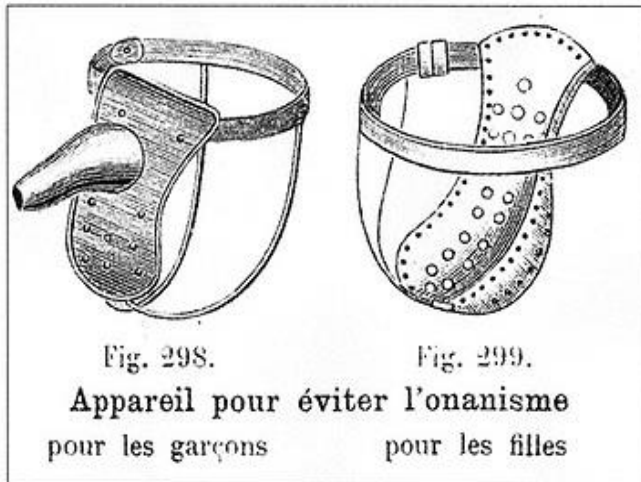

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Seksuele ontwikkeling

Hoe het vroeger was: taboe en vermijden

seksuele
ontwikkeling?

Domeinen

- » Lichaam en grenzen
- » Sekse en gender
- » Relaties en intimiteit

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

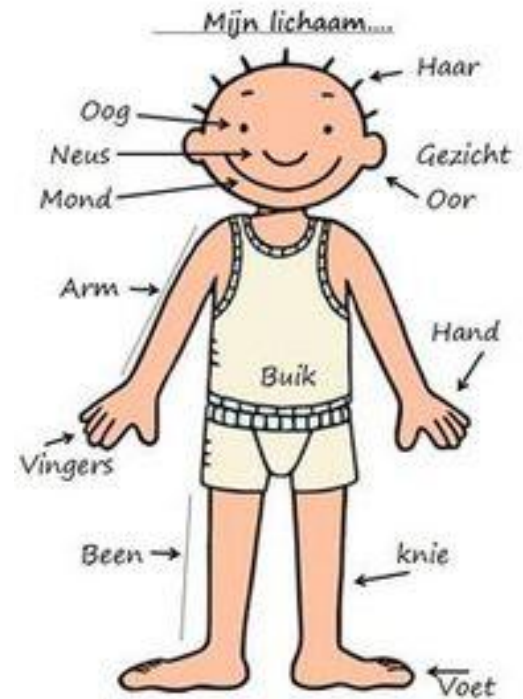

vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Lichaam en grenzen

Lichaam en grenzen

- » Leren kennen van je lichaam
- » Leren genieten
- » Interesse in het lichaam van anderen
- » Eigen grenzen leren voelen
- » Grenzen van de andere leren (er)kennen

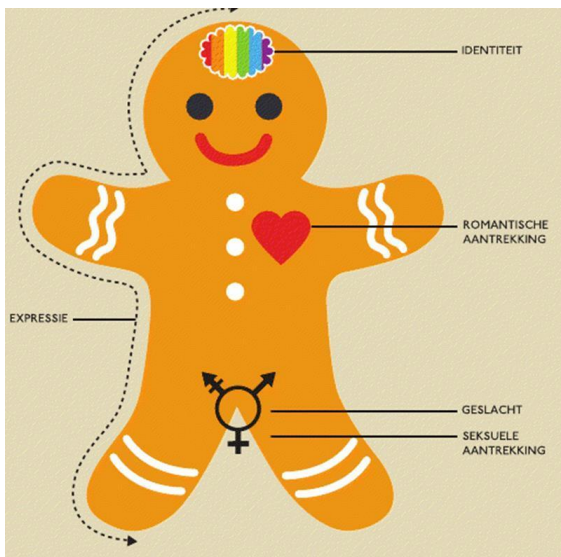

Sekse en gender

Sekse en gender

- » Biologische geslacht = sekse
- » Je jongen of meisje voelen = gendergevoel
- » Rollen leren
- » Seksuele oriëntatie ontwikkelen

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

Relaties en intimiteit

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcok
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Relaties en intimiteit

- » Hechting
- » Leren omgaan met anderen
- » Verliefdheid
- » Relaties
- » Gezinsvormen
- » Instelling

Stapsgewijs

Een leven lang

Een leerproces

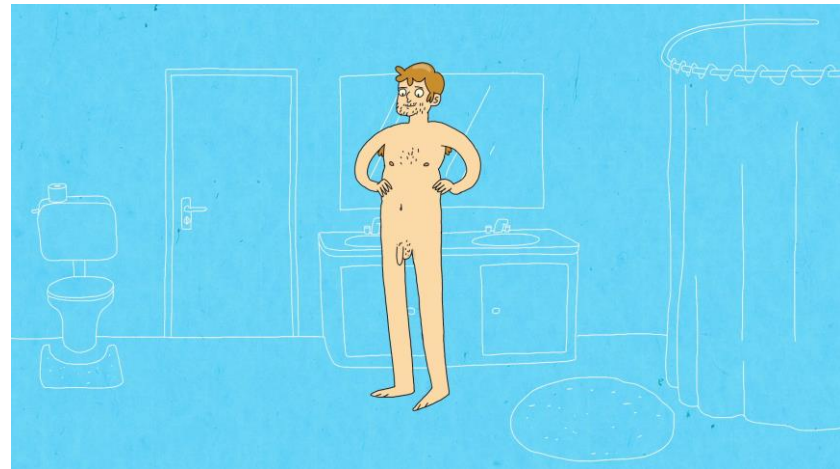

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcoK
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Dagelijkse kost

- » Boodschappen dag in dag uit
- » Wat leren we onze kinderen ECHT?

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcok
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Puberteit en beperking

- » Een uitdaging
- » Een hernieuwde confrontatie met de beperking
- » Veel vragen, weinig houvast

PUBERTEIT

ALS JE OUDERS

VERVELEND

BEGINNEN TE DOEN

Loesje

Postbus 1045
6801 BA Arnhem www.loesje.nl

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcoK

vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Wat gaat goed?

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Uitdagingen?

Uitdagingen

- » Verstoord lichaamsgevoel
 - Opnames, behandelingen en pijn
 - Functionele aanrakingen
 - Onteigening van het lichaam

- » Weinig grensbesef

- » Onvoldoende weerbaar

Uitdagingen

- » Lichamelijke ontwikkeling meestal “doorsnee”
- » Disharmonisch profiel: verschillend niveau
 - Kalenderleeftijd
 - Verstandelijke ontwikkeling
 - Emotionele ontwikkeling
- » Onvoldoende inzicht in verschil ♂ ♀
- » Onduidelijke genderidentiteit
- » Vragen rond seksuele oriëntatie

Uitdagingen

- » Onvoldoende empathie
- » Onrealistische verwachtingen

- » Beperkt netwerk
- » Veel toezicht
- » Weinig privacy en experimenteerruimte
- » (over)beschermende omgeving
- » Opgroeien in leefgroep

Uitdaging

- » Omgaan met grensoverschrijdend gedrag
 - Hoe ernstig is het?
 - Wat vertelt het over de betrokkene?
 - Wat moet hij/zij leren?

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcok
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

- Verhoogd toezicht

Samengevat: Impact beperking

- Sekse/gender?
- Disharmonisch ontwikkelingsprofiel

- Verminderd grensgevoel

Geen impact op

- Nieuwsgierigheid
- Verlangen naar relatie
- Seksuele verlangens
- Seksuele oriëntatie

**BELANGRIJKE
MEDEDELING**

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Aanpak

Impact verminderen
Rechten respecteren

T **I** **P** **S**

Impact verminderen

- » De bril van ontwikkeling opzetten
 - Verstandelijke leeftijd
 - Emotioneel ontwikkelingsniveau
- » Leeftijd mee in acht nemen!

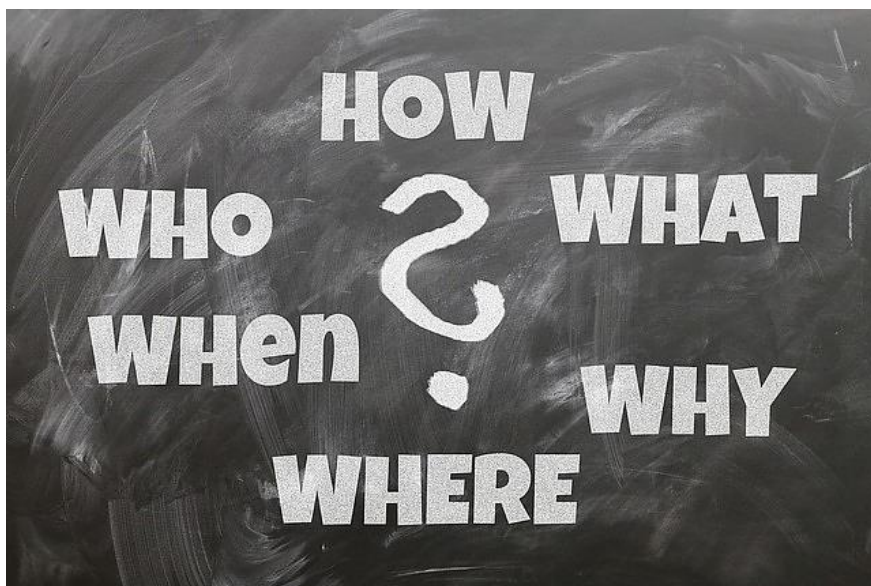

Impact verminderen

- » Let op voor onbewuste boodschappen! Wat leren we de jongeren ECHT?
 - Privacy!
 - Experimenteerruimte geven
 - Weerbaarheid

(Seksuele) rechten respecteren

**MENSEN
VERSCHILLEN**

RECHTEN NIET

Loesje

Postbus 1045
6801 BA Arnhem
www.loesje.nl

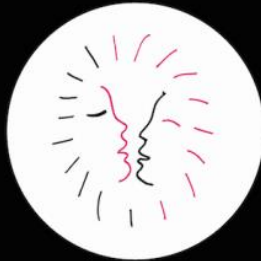
SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcoK
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

People with disabilities have the right to

sexual activity

pleasure

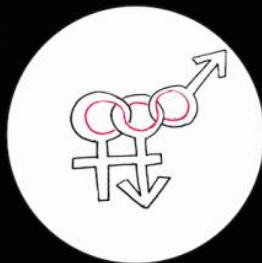
sexual (and reproductive)
self-determination

choose sexual
partners

consent to sex

explore and
express sexuality

self-definition

self-expression

information
and support

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Recht op informatie
Recht op privacy
Recht op bescherming
Recht op autonomie

....

Rechten respecteren

- » Accepteer de seksuele ontwikkeling van je kind
- » Hou rekening met het disharmonisch ontwikkelingsprofiel
- » Elke ontwikkelingsfase kent zijn seksualiteit
⇒ ook bij jonge ontwikkelingsleeftijd!

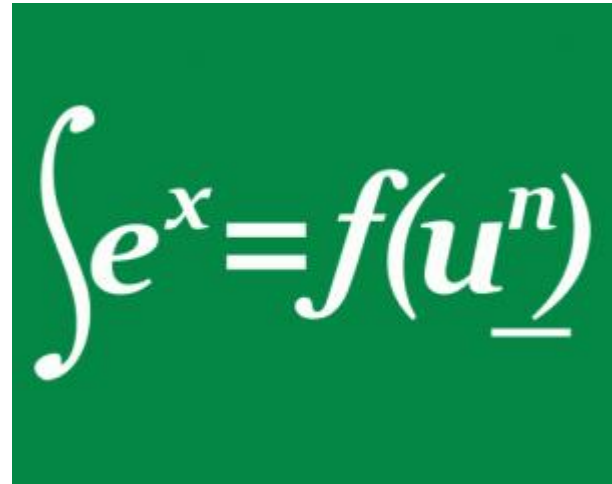
Rechten respecteren

- » Maak het onderwerp zelf bespreekbaar
- » Ga in op vragen
- » Geef info op maat
 - Heel concreet
 - Visueel materiaal
- » Zorg voor voldoende privacy en experimenteerruimte

Belangrijke principes ☺

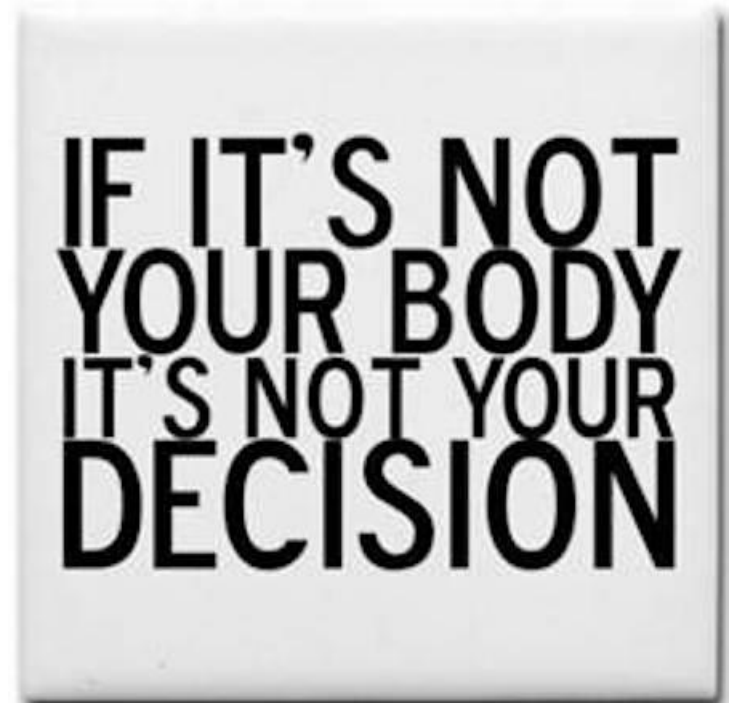
PLEASURE
is not a dirty word

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcok
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Belangrijke principes 😊

Samen sterk

- » Zoek steun bij andere ouders
- » Vraag raad en hulp aan professionals

Ondersteuning nodig?

- » Vormingen voor mensen met een beperking en hun ondersteuners over relaties en seks: **KONEKT vzw**
- » Voor advies over seksualiteit en handicap en voor sekszorg op maat: **ADITI vzw**

**Leef voluit in een
inclusieve wereld**

Aanbod

Seksualiteit en Intimiteitszorg op maat

Niet beveiligd | aditivzw.be/nl/

Home Aditi + Aanbod + Lidmaatschap + Documentatie + Contact

Aditi
seksualiteit en intimiteitszorg op maat

Seksualiteit en
Intimiteitszorg op maat

Advies, informatie en ondersteuning voor
mensen met een beperking en ouderen

f t

SensoaLinks 15:53
1/03/2019

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcok
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Meer weten?

Mond vol tanden

Relaties, seksualiteit en handicap:
ouders nemen het op.

» **Mond vol tanden te koop via Konekt.be**

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Meer weten?

- » Brochure te downloaden via shop.Rutgers.nl (kijken bij doelgroep ouders)

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcok
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

Meer weten?

The screenshot shows a web browser window displaying the website 'Meer dan liefde'. The browser's address bar shows the URL 'https://www.meerdanliefde.nl/themas/seksualiteit/'. The website's navigation bar includes 'HOME', 'THEMAS', 'CONTACT', and 'ZOEKEN'. The main content area features a grid of 12 comic panels, each with a title in Dutch. The titles are: 'Naar een prostituee', 'Een voorbehoedsmiddel', 'Condoms', 'Condom omdoen', 'Erotische reclame', 'Pin-ups', 'Thuis bloot rondlopen', 'Erotische fantasie man', 'Erotische fantasie vrouw', 'Masturbatie man', 'Masturbatie vrouw', and 'Masseren'. The Windows taskbar at the bottom shows the time as 20:01 on 11/03/2019.

 <p>Naar een prostituee</p>	 <p>Een voorbehoedsmiddel</p>	 <p>Condoms</p>	 <p>Condom omdoen</p>	 <p>Erotische reclame</p>	 <p>Pin-ups</p>
 <p>Thuis bloot rondlopen</p>	 <p>Erotische fantasie man</p>	 <p>Erotische fantasie vrouw</p>	 <p>Masturbatie man</p>	 <p>Masturbatie vrouw</p>	 <p>Masseren</p>

Dit webinar is een samenwerking van...

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

konekt

#leef voluit!

vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang

- » Bedankt voor je deelname.
- » Meer weten over VCOK vzw? Like ons op Facebook:
<https://www.facebook.com/VCOKvzw>
- » Meer weten over Sensoa? Surf dan snel naar
<https://www.sensoa.be/>

SENSOA
PRAAT OVER SEKS

vcok
vormingscentrum
opvoeding en kinderopvang